ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ

1)

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ημ/νία Αποστολής: 22/03/2021
ΥΠΠΟΑ 22/03/2021
Α. Π.: Εισερχ. 115325

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

22.03.2021 12:53:13
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΨΗΦΙΑΚΑ ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΑΠΟ
ΕΥΣΤΑΘΙΑ ΜΑΤΣΟΥΚΑ

Πίνακας Αποδεκτών

Διεύθυνση : Αγίων Ασωμάτων 11, Αθήνα
Τ. Κ.: 105 53
Πληροφορίες: Χρ. Ρωμάνου
Τηλέφωνα: 210 3358122
E-mail: ddeam@culture.gr

ΘΕΜΑ: Προδιαγραφές υλοποίησης ψηφιακών έργων στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Κατά την περίοδο αυτή σχεδιάζονται από τις Υπηρεσίες νέα ψηφιακά έργα, προκειμένου να υποβληθούν σχετικές προτάσεις, είτε στο τρέχον ΕΣΠΑ 2014-2020, είτε στο πλαίσιο άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων και προγραμμάτων.

Με σκοπό την επίτευξη κατά το δυνατόν ενιαίας προσέγγισης και τη διευκόλυνση της εξέτασης των νέων προτάσεων που εισάγονται προς γνωμοδότηση στο ΚΑΣ, καλείσθε να λαμβάνετε υπόψη τις εξής προδιαγραφές:

1. Ως κεντρικά συστήματα διαχείρισης όλων των εφαρμογών που απαιτούνται για την υλοποίηση των ψηφιακών έργων, είναι τα Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα του Εθνικού Αρχείου Μνημείων («Κινητά Μνημεία», «Αρχαιολογικό Κτηματολόγιο», «Ιστορικό Αρχείο Αρχαιοτήτων και Αναστηλώσεων»), στα οποία έχουν καθιερωθεί πρότυπα καταγραφής, ψηφιοποίησης και τεκμηρίωσης. Όλες οι ψηφιοποιήσεις και οι καταγραφές να πραγματοποιούνται εφεξής στα ανωτέρω συστήματα, τα οποία αποτελούν συστατικά στοιχεία του προβλεπομένου από το άρθρο 4 του ν. 3028/2002 Εθνικού Αρχείου Μνημείων. Σε περίπτωση που για την υλοποίηση του έργου είναι αναγκαία η δημιουργία βάσης δεδομένων, αυτή θα λειτουργεί ως ενδιάμεσο σύστημα, το οποίο θα αντλεί τα απαραίτητα δεδομένα από τα ανωτέρω συστήματα του Εθνικού Αρχείου Μνημείων, εξυπηρετώντας τις επιμέρους εφαρμογές που θα διατίθενται προς χρήση από το κοινό (εφαρμογές ξενάγησης, περιήγησης, εκπαιδευτικές εφαρμογές κ.λπ.).

1

2. Να εφαρμόζονται οι προδιαγραφές που περιλαμβάνονται στον πρόσφατο (Οκτώβριος 2020) οδηγό που συνέταξε το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης "Καλές Πρακτικές και Προδιαγραφές διαλειτουργικότητας και ποιότητας για τη διαδικτυακή διάθεση ψηφιακού πολιτιστικού περιεχομένου" (συνημ. 1). Πρόκειται για ένα σύνολο καλών πρακτικών και προδιαγραφών διαλειτουργικότητας, διάθεσης και ποιότητας ψηφιακού περιεχομένου - μεταδεδομένων και ψηφιακών αρχείων - που μεγιστοποιούν την ευρεσιμότητα και την επανάχρησή του και επιτρέπουν την προτυποποιημένη διάθεσή του στον Εθνικό Συσσωρευτή Ψηφιακών Πολιτιστικών Πόρων SearchCulture.gr του ΕΚΤ και σε άλλους συσσωρευτές, όπως την ευρωπαϊκή ψηφιακή βιβλιοθήκη Europeana, καθώς και σε τρίτα συστήματα και εφαρμογές που αξιοποιούν την ψηφιακή πολιτιστική κληρονομιά με δημιουργικό τρόπο. Ένας δεύτερος, συνοπτικός, οδηγός (Οκτώβριος 2020) "Βασικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την ένταξη συλλογών στον Εθνικό Συσσωρευτή Ψηφιακών Πολιτιστικών Πόρων" (συνημ. 2), απευθύνεται σε φορείς περιεχομένου - αλλά και στους αναδόχους που τους υποστηρίζουν - και περιλαμβάνει συνοπτικά όλες τις απαραίτητες προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για τα συστήματα διάθεσης περιεχομένου τους, τα προς διάθεση μεταδεδομένα και ψηφιακά αρχεία, αλλά και τις ελάχιστες προδιαγραφές ποιότητας μεταδεδομένων και ψηφιακών αρχείων, που καθιστούν δυνατή την ένταξη των συλλογών τους στον Εθνικό Συσσωρευτή Πολιτιστικού Περιεχομένου SearchCulture.gr και στην Europeana (http://www.ekt.gr/el/publications/5).

3. Οι φωτογραφήσεις να ακολουθούν συγκεκριμένες προδιαγραφές, με σκοπό τη δημιουργία μακροπρόθεσμα αποθετηρίου απεικονίσεων υψηλής ποιότητας. Ειδικότερα:
   - Ο φωτογράφος να είναι εξειδικευμένος στην αρχαιολογική φωτογραφία. Για την επιλογή του, να λαμβάνεται υπόψη δείγμα δημοσιευμένης εργασίας.
   - Να παράγονται φωτογραφίες σε RAW αρχεία, δίχως επεξεργασία και πλασματική μεγέθυνση.
   - Να παραδίδονται, επίσης, τελικά αρχεία TIF και JPEG.
   - Η μεγάλη διάσταση των εικόνων να είναι τουλάχιστον 5000 pixel.
   - Ως προς τη δημιουργία τρισδιάστατων απεικονίσεων, να ακολουθούνται οι πρόσφατες (Αύγουστος 2020) οδηγίες και κατευθύνσεις του Expert Group on Digital Cultural Heritage and Europeana, https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/basic-principles-and-tips-3d-digitisation-cultural-heritage και οι οδηγίες της ειδικής ομάδας της Europeana (2019),

https://pro.europeana.eu/files/Europeana_Professional/Europeana_Network/Europeana_Network_Task_Forces/Final_reports/3D-TF-final%20report.pdf. (συνημ. 3)

4. Κατά την τεκμηρίωση αρχειακού φωτογραφικού υλικού να ακολουθούνται τα πρότυπα καταγραφής και τεκμηρίωσης της βάσης δεδομένων του «Ιστορικού Αρχείου Αρχαιοτήτων και Αναστηλώσεων» και να λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την ορθή συμπλήρωση των σχετικών μεταδεδομένων.

5. Να διασφαλίζεται ανεξαιρέτως η πλήρης διαλειτουργικότητα με τα Πληροφοριακά Συστήματα του Εθνικού Αρχείου Μνημείων («Κινητά Μνημεία», «Αρχαιολογικό Κτηματολόγιο», «Ιστορικό Αρχείο Αρχαιοτήτων και Αναστηλώσεων»). Να υλοποιείται με ασφαλή τρόπο, μέσω των APIs η αυτόματη μετάπτωση του συνόλου των δεδομένων και πληροφοριών που τυχόν ψηφιοποιούνται (τεκμήρια, κινητά μνημεία, ακίνητα μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι, ζώνες προστασίας), τόσο κατά την υλοποίηση της Πράξης (με κάλυψη της μετάπτωσης των δεδομένων, όπου αυτή απαιτείται, από τον προϋπολογισμό των έργων) όσο και μετά την ολοκλήρωση αυτής, με κάθε πρόσθετη δράση ψηφιοποίησης από τον φορέα υλοποίησης της Πράξης, στα Πληροφοριακά Συστήματα του Εθνικού Αρχείου Μνημείων («Κινητά Μνημεία», «Αρχαιολογικό Κτηματολόγιο», «Ιστορικό Αρχείο Αρχαιοτήτων και Αναστηλώσεων»), ώστε να επιτευχθεί ο διαρκής εμπλουτισμός του Εθνικού Αρχείου Μνημείων.

6. Σε περίπτωση που απαιτείται να πραγματοποιηθεί φωτογράφηση, βιντεοσκόπηση, τρισδιάστατη σάρωση μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και πολιτιστικών κτηρίων, να ακολουθείται κοινό πρότυπο σύμβασης (συνημ. 4), ή να λαμβάνεται μέριμνα να περιλαμβάνονται οι προβλέψεις αυτού στην προς υπογραφή σύμβαση, ούτως ώστε να διασφαλίζονται με ενιαίο και αδιαμφισβήτητο τρόπο τα δικαιώματα του Δημοσίου.

7. Να προβλέπεται επαρκής χρόνος πιλοτικής λειτουργίας των νέων έργων, ώστε να υπάρχει περιθώριο διορθώσεων και τροποποιήσεων.

8. Σε ό,τι αφορά στη δημιουργία ιστοτόπων, να υπάρχει συνεργασία με τη ΔΗΔ, ούτως ώστε να περιορίζεται κατά το δυνατόν η απαίτηση αγοράς, ανανέωσης, συντήρησης διαφορετικών προγραμμάτων.

9. Να εφαρμόζονται οι προβλέψεις του πρόσφατου ν. 4727/2020 (ΦΕΚ 184/Α/23.9.2020) "Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ)

2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις" και ιδίως οι προβλέψεις των άρθρων 6 (εναρμόνιση των νέων ψηφιακών έργων με τις αρχές της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού), 84 (υποχρέωση διαλειτουργικότητας των φορέων του δημοσίου τομέα), 87 (εγκατάσταση όλων των πληροφοριακών συστημάτων στο Κυβερνητικό Νέφος G-Cloud), 88 (προμήθειες εξοπλισμού).

Συνημ.:

1. Οδηγός «Καλές Πρακτικές και Προδιαγραφές διαλειτουργικότητας και ποιότητας για τη διαδικτυακή διάθεση ψηφιακού πολιτιστικού περιεχομένου» του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (Οκτώβριος 2020).
2. «Βασικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την ένταξη συλλογών στον Εθνικό Συσσωρευτή Ψηφιακών Πολιτιστικών Πόρων» (Οκτώβριος 2020).
3. Κατάλογος βασικών αρχών 3D ψηφιοποίησης υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς (Αύγουστος 2020).
4. Πρότυπο Σύμβασης.

Η Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού

Λίνα Μενδώνη

2) ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

3) ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ